

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЗУР КУКМАРА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

30 мая , 2025 ел

№ 10

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Кукмара авыл жирлеге
территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль
милеккә рәсмиләштерү тәртибен раслау турында**

Россия Федерациясе Гражданлык кодексы нигезләмәләренә таяныш, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 ноябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы федераль законнарга, Дәүләт теркәве, кадастры һәм картография федераль хезмәтенең 2023 елның 15 мартандагы П/0086 номерлы боерыгы нигезендә, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы «Зур Кукмара авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таяныш, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Кукмара авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Кукмара авыл жирлеге территорииясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү ТӘРТИБЕ (1 нче күшымта);
2. Өлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән законлы көченә керә.
3. Өлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга һәм Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
4. Өлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Зур Кукмара авыл жирлеге башлыгы

Р.Р.Хәнәфиев

Кукмара муниципаль районы Зур
Кукмара авыл жирлеге Советының
2025 елның 30 май 10 номерлы
каарына 1 нче күшымта

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Кукмара авыл жирлеге
территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль
милеккә рәсмиләштерү
ТӘРТИБЕ**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Кукмара авыл жирлеге территорииясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибе (алга таба – Тәртип) Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль закон, «Хужасыз күчемсез эйберләрне исәпкә алу тәртибен билгеләү турында» Дәүләт теркәве, кадастры һәм картография федераль хезмәтенең 2023 елның 15 мартаңдагы П/0086 номерлы боерыгы нигезендә эшләнгән һәм Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Кукмара авыл жирлеге территорииясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау тәртибе, аны исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Кукмара авыл жирлеге территорииясендә урнашкан милекчесез яисә милекчесе билгесез булган күчемсез мөлкәткә йә милекчесе милек хокуқыннан баш тарткан мөлкәткә кагыла.

1.3. Күчемсез мөлкат объектларын хужасыз дип тану, хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын исәпкә кую һәм муниципаль милеккә кабул иту очен документлар рәсмиләштерүне Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Кукмара авыл жирлеге Башкарма комитеты (алга таба – жирлек Башкарма комитеты) әлеге Тәртип һәм

Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, башка норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.4. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын ачыклауның, ачыкланган хужасыз күчемсез мөлкәт объектларына муниципаль милек хокукуны рәсмиләштерүнен төп максатлары һәм бурычлары булып түбәндәгеләр тора:

- файдаланылмый торган мөлкәтне ирекле гражданнар әйләнешенә керту;
- мөлкәтне нормаль һәм имин техник эксплуатацияләүне тәэмин иту;
- муниципаль мөлкәттән файдалануның нәтижәлелеген арттыру;
- Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Кукмара авыл жирлеге территорииясен төзекләндерү һәм тиешле торышы;
- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы нигезендә билгеләнгән жирле эහәмияттәгә башка мәсьәләләрне хәл иту.

1.5. Элеге Тәртип белән жайга салынмаган хужасыз күчемсез мәлкәтне муниципаль милеккә кабул итү мәсьәләттәре Россия Федерациясенең гамәлдәгә законнары белән жайга салына.

2. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районны Зур Кукмара авыл жирлеге территориясендә хужасыз күчемсез мәлкәтне ачыклау тәртибе, аны исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибе

2.1. Хужасызылык билгеләре булган күчемсез мәлкәт түрүнда мәгълүматлар түбәндәгечә килергә мөмкин:

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите башкарма органнарыннан;
- Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районнының жирле үзидарә органнарыннан, прокуратурадан;
- инвентаризация үткәру нәтиҗәсендә;
- Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районны Зур Кукмара авыл жирлегенең инженерлык инфраструктурасы объектларында ремонт эшләре үткәргәндә;
- юридик һәм физик затларның гаризалары нигезендә;
- башка ысууллар белән.

2.2. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районны Зур Кукмара авыл жирлеге территориясендә хужасыз күчемсез мәлкәт объектларын ачыклау эшләрен оештыру Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районны Зур Кукмара авыл жирлеге башлыгы (алга таба - жирлек башлыгы) яисә жирлек башлыгы вәкаләт биргән зат тарафыннан хужасызылык билгеләре булган күчемсез мәлкәт түрүнда кергән белешмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.3. Ачыкланган хужасыз күчемсез мәлкәт объектларын исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.4. Хужасыз күчемсез мәлкәт объекты түрүнда мәгълүмат алган көннән алыш 10 эш көне эчендә жирлек башлыгы яисә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат, кергән мәгълүматны, 1 нче күшүмтада каралган форма буенча хужасыз күчемсез мәлкәтне ачыклау буенча АКТ төзеп, объект урнашкан урынга барып тикшерә.

2.5. Хужасыз күчемсез мәлкәтне ачыклау акты төзелгәннән соң, жирлек Башкарма комитеты йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат 10 эш көне эчендә хужасыз күчемсез мәлкәт объектлары түрүнда мәгълүматны төгәлләштерү һәм тулыландыру эшен башкара, күчемсез мәлкәт объектының милекчесе булмавын яисә аның милекчесе билгесез булуын, яисә милекчесе ача милек хокукуыннан баш тартуын раслый торган документлар жыя.

Күчемсез мәлкәт объектының милекчесе булмавын яисә аның милекчесе билгесез булуын раслый торган документлар булып түбәндәгеләр тора:

- элеге күчемсез мәлкәт объекты федераль мәлкәт, Россия Федерациясе субъекты

мөлкәте һәм муниципаль мөлкәт реестрларында исәпкә алынмаганлығы турында Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелгән документлар;

- хокуклар Техник инвентаризация бюросы органнарында теркәлмәгән;

- күчемсез милеккә хокукларны теркәүне гамәлгә ашыручи тиешле дәүләт органнары (оешмалары) тарафыннан бирелгән әлеге күчемсез мөлкәт объектларына хокукларның алар тарафыннан теркәлмәвен раслый торган документлар;

- күчемсез мөлкәт объекты турында Күчемсез мөлкәткә хокукларның һәм аның белән альш-бираешләрнең бердәм дәүләт реестрыннан белешмәләр.

2.6. Милекченең күчемсез мөлкәткә хокукларыннан баш тартуын раслый торган документ булып, милекченең күчемсез мөлкәт объектына милек хокукуыннан баш тарту һәм әлеге мөлкәтне хужасыз буларак исәпкә куюга ризалыгы турында (милекче бу мөлкәткә милек хокукуыннан баш тарткан очракта бирелә) нотариаль таныкланган гаризасы тора.

Милекче – юридик зат мөлкәткә милек хокукуыннан баш тарткан очракта һәм милек хокукуы теркәлмәгән очракта, жирлек башлыгы йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат ведомствоара хезмәттәшлек юлы белән түбәндәге документларны сората яки ала:

- милек хокукуыннан баш тарткан затның милек хокукуы булын раслый торган хокук билгели торган документларның күчермәләре;

- юридик затның гамәлгә кую документларының күчермәләре, юридик затны дәүләт теркәвенә алу турында таныклык, салым түләүченең идентификация номеры.

Милекче – физик зат мөлкәткә милек хокукуыннан баш тарткан очракта һәм милек хокукуы теркәлмәгән очракта, жирлек Башкарма комитеты йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат ведомствоара хезмәттәшлек юлы белән түбәндәге документларны ала:

- милек хокукуыннан баш тарткан затның милек хокукуы булын раслый торган хокук билгели торган документларның күчермәләре;

сората:

- физик затны юридик зат төзөмичә эшмәкәр буларак теркәү турында белешмәләр;

- гражданның шәхесен раслый торган документ күчермәсе.

2.7. Күчемсез мөлкәт объектының милекчесе турында мәгълумат алынган очракта, тиешле объектны хужасыз буларак исәпкә кую өчен документлар жыю эшне туктатыла, бу хакта хужасыз күчемсез мөлкәт турында белешмәләр биргән затка хәбәр ителә.

2.8. Әлеге Тәртипнен 2.5 пунктында курсәтелгән очрактан тыш, хужасыз күчемсез мөлкәт объекты турындан белешмәләрне тикшерү чаралары тәмамланганнан соң 10 эш көне эчендәжирлек Башкарма комитетының күчемсез мөлкәт объектын хужасыз дип тану һәм аны Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Кукмара авыл жирлеге территориясендә урнашкан күчемсез мөлкәтнең хужасыз объектлары реестрына (алга таба - Реестр) керту турында каарыры чыгарыла.

2.9. Реестрны алып бару 2 ичे күшүмтә белән расланган форма буенча жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.10. Күчемсез мәлкәт объектын хужасыз дип тану турында жирлек Башкарма комитеты каары кабул ителгән көннән алыш 30 эш көненнән дә соңга калмыйча, жирлек Башкарма комитеты Техник инвентаризация органнарында кадастр һәм техник паспортлар һәм планнар әзерләүгә заказ бирә. Техник инвентаризация үткәру һәм кадастр һәм техник паспортлар әзерләү әшләре жирле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

2.11. Хужасызылык билгеләре булган мәлкәтне жимерү (югалту) куркынычын булдырмау, гражданнар гомеренә һәм сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч тудыра торган авария хәлләре килеп чыгу һәм алардан килгән зыяннарны бетерү максатларында (тормышны тәэммин итү объектларын, инженерлык инфраструктурасын һәм төзекләндерү объектларын тиешле хәлдә тоту өлешендә) ырлек Башкарма комитеты элеге мәлкәтнен сакланышын элеге максатларга бүләп бирелгән жирле бюджет акчалары исәбенә һәм чикләрендә тәэммин итә.

Ачыкланган хужасыз жылылык чөлтәрләрен карап тоту һәм аларга хезмәт күрсәту күрсәтелгән хужасыз мәлкәткә муниципаль милек хокуку танылганчы, «Жылылык белән тәэммин итү турында» 2010 елның 27 июлendәге 190-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

Кайнар су белән тәэммин итүнен, салкын су белән тәэммин итүнен һәм (яисә) су түгүнен үзәкләштерелгән системаларының, шул исәптән, аларны эксплуатацияләү юлы белән су белән тәэммин итү һәм (яисә) су чыгару тәэммин итә торган сууткәргеч һәм канализация чөлтәрләренең ачыкланган хужасыз объектларын, шул исәптән сууткәргеч һәм канализация чөлтәрләрен күрсәтелгән хужасыз мәлкәткә муниципаль милек хокуку танылганчыга кадәр яисә Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә мондый объектларны калдырган милекче аларны биләүгә, файдалануга һәм алар белән эш итүгә алганчыга кадәр карап тоту һәм аларга хезмәт күрсәту «Су белән тәэммин итү һәм ташландык сularны ағызу турында» 2011 елның 07 декабрендәге 416-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.12. Ачыкланган күчемсез мәлкәт объектын исәпкә кую Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең «Хужасыз күчемсез эйберләрне исәпкә алу тәртибен билгеләү турында» 2023 елның 15 мартандагы П/0086 номерлы боерыгы нигезендә жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.13. Хужасыз күчемсез мәлкәт объектын исәпкә куйган көннән соң бер ел узгач, жирлек Башкарма комитеты мондый объектка муниципаль милек хокукун тану турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итә.

Ачыкланган электр чөлтәре хужалыгы объектларын һәм башка линия объектларын исәпкә кую «Электр энергетикасы турында» 2003 елның 26 мартандагы 35-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Жирлек башлыгы яки башлык вәкаләт биргән зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Линия объектларына карата хужасыз күчемсез эйбер исәпкә куелган көннән алыш қыскартылган срок өч ай билгеләнгән, шул вакыт узгач, жирлек башлыгы йә жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат муниципаль милек хокукун тану турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итә ала.

2.14. Хужасыз күчемсез мәлкәт объектларын муниципаль милеккә кабул итү 2.12

пунктында күрсәтелгән гаризаны карау нәтижәләре буенча чыгарылган законлы көченә кергән суд каары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.15. Күчемсез мәлкәткә хокукларны дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручи органның муниципаль милек хокукуын дәүләт теркәвенә алу чарапары муниципаль милек хокукуын тану турындагы суд каары законлы көченә кергән вакыттан алыш 10 эш көне эчендә жирлек Башкарма комитеты тарафынан гамәлгә ашырыла.

2.16. Муниципаль милек хокукуы теркәлгәннән соң, жирлек Башкарма комитеты 10 эш көне эчендә объектны Реестрдан төшерү һәм муниципаль мәлкәт реестрына керту буенча чаралар үткәрә.

2.17. Муниципаль милек хокукуы теркәлгәннән соң, Башкарма комитет әлеге күчемсез милек объектлары астындагы жир кишәрлекләрен муниципаль милеккә рәсмиләштерү буенча чаралар үткәрә.

Хужасыз күчесиз мөлкәтне ачыклау,
исәпкә алу һәм муниципаль милеккә
рәсмиләштерү тәртибенә 1 нче
кушымта

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Кукмара авыл жирлеге
территориясендә хужасыз күчесиз мөлкәтне ачыклау
АКТЫ**

« ____ » ____ ел.

Мин,

(ФИО һәм вазыйфасы курсәтелә)

кергән гариза (мәрәжәгать) нигезендә _____

(керү номеры ____) хужасызылық билгеләре булган күчесиз милек объектын тикшереп
чыктым.

Мөлкәт исеме _____

Мөлкәтнең урнашу урыны _____

Мөлкәткә қыскача характеристика _____

Милекне хужасыз милеккә кертү билгеләре _____

Милекнең элеккеге хужасы _____

Милек кайчаннан бирле хужасыз _____

Хужасыз күчесең мөлкәтне ачыклау,
исәпкә алу һәм муниципаль милеккә
рәсмиләштерү тәртибенә 2 нче
кушымта

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Кукмара авыл жирлеге
территориясендә хужасыз күчесең мөлкәт объектлары
РЕЕСТРЫ

N т/б	Объектның исеме	Объектның урнашу урыны	Объектка кыскача характеристи ка	Объектны хужасыз дип тану турында администраци я карары номеры, датасы	Теркәү органында исәпкә кую датасы	Искәрмә
1	2	3	4	5	6	7